

**Sygn. akt I C 667/12**

## WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 stycznia 2013 roku

Sąd Rejonowy w Kędzierzynie - Koźlu I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodnicząca: SSR Irena Minkisiewicz

Protokolant: st. sekr. sądowy Żaklina Skrzypczak

po rozpoznaniu w dniu 25 stycznia 2013 r. na rozprawie sprawy

z powództwa R. T.

przeciwko B. T.

o nakazanie złożenia oświadczenia woli

powództwo oddała.

**Sygn. akt I C 667/12**

## UZASADNIENIE

Powód R. T. pozwem z dnia 20.07.2012 r. wniósł o nakazanie pozwanej B. T. złożenia oświadczenia woli, którego treścią jest przeniesienie własności lokalu położonego w G. przy ul. (...), dla którego Sąd Rejonowy w Kędzierzynie-Koźlu prowadzi księgę wieczystą nr KW (...) oraz o zasądzenie kosztów postępowania.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że umową z dnia 30.12.2008 r. podarował B. T. lokal mieszkalny położony w G. przy ul. (...). W tym lokalu powód był zameldowany na stałe, jednakże jesienią 2010 r. pozwana podjęła czynności wymeldowania powoda z przedmiotowego lokalu. Powód nie jest właścicielem innych nieruchomości i nie ma możliwości zameldowania się pod innym adresem. Prawomocność decyzji o wymeldowaniu spowoduje, że formalnie pozostanie osobą bezdomną, co uniemożliwi mu funkcjonowanie w życiu społecznym. W związku z powyższym powód odwołał darowiznę pismem z dnia 26.04.2012 r. Pozwana nie chce dobrowolnie przekazać nieruchomości, a wręcz dąży do całkowitego wyeliminowania jakichkolwiek związków powoda z przedmiotowym mieszkaniem.

Pozwana B. T. w odpowiedzi na pozew złożonej w dniu 24.10.2012 r., wniosła o oddalenie powództwa. Pozwana przyznała, że powód podarował jej lokal mieszkalny jak wyżej. Powód w dniu 23.12.2009 r. dobrowolnie opuścił mieszkanie i wyjechał do kobiety, do T.. Tam znalazł pracę i zamieszkał przy ul. (...), gdzie mieszka nadal. Powód nie utrzymuje kontaktu z pozwaną. Pozwana nie poczuwa się do rażącej niewdzięczności wobec powoda.

### **Sąd ustalił następujący stan faktyczny:**

W dniu 30 grudnia 2008r. przed notariuszem D. N. w Kancelarii Notarialnej w K. R. T. podarował swojej matce B. T. prawo własności lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w G. przy ul. (...) z przynależną piwnicą, komórką oraz udziałem (...) części w nieruchomości wspólnej, dla którego to prawa Wydział Ksiąg Wieczystych tut. Sądu prowadzi księgę wieczystą KW (...).

Powód podjął decyzję o darowiznie w.w. nieruchomości na rzecz pozwanej, aby uniknąć jej zajęcia przez komornika sądowego, gdyż miał długi.

**Dowód:** akt notarialny nr (...) r. dot. umowy darowizny k. 6 -8

zeznania powoda k. 39,

zeznania pozwanej k. 39

zeznania świadka

Około cztery lata temu powód zamieszkał w T., gdzie podjął pracę. Powód mieszka razem z D. P., w jej mieszkaniu.

Pozwana w 2010r podjęła kroki celem wymeldowania powoda z mieszkania, które było przedmiotem darowizny, co spowodowało zerwanie kontaktów między stronami. Na relacje między stronami miały też wpływ kwestie rozliczeń związanych ze sprzedażą rodzinnego domu, powód uważał iż otrzymał mniejszą spłatę od należnej mu.

W związku z czynnościami dotyczącymi wymeldowania powoda podjętymi przez pozwaną, złożył on pozwanej pisemne oświadczenie z dnia 26.04.2012 r. o odwołaniu darowizny przedmiotowego lokalu mieszkalnego z powodu rażącej niewdzięczności.

**Dowód:** zeznania powoda k. 39,

zeznania pozwanej k. 39

zeznania św. D. P. k. 31

zeznania św. D. I. k. 38

oświadczenie o odwołaniu darowizny k. 9 wraz z dowodem doręczenia k.10-11

Nieprawomocną decyzją z dnia 13.07.2012 r. Wójt Gminy P. wymeldował R. T. z pobytu stałego: G. ul. (...).

**Dowód:** decyzja Wójta Gminy P. z dn.13.07.2012 r. k.12-14

W przedmiotowym mieszkaniu po jego wyremontowaniu zamieszkała pozwana.

Strony od 2010 r. zaprzestały kontaktów między sobą.

**Dowód:** zeznania powoda k. 39,

zeznania pozwanej k. 39

zeznania św. D. I. k. 38

zeznania św. R. W. k. 38 verte

**Sąd zważył, co następuje:**

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie było niesporne, że powód w grudniu 2008 r. podarował pozwanej, która jest jego matką, lokal mieszkalny położony w G. przy ul. (...). Powód w przedmiotowym mieszkaniu nie zamieszkiwał w dacie darowizny, następnie ok. 4 lata temu zamieszkał w T., gdzie pracuje i mieszka do dziś. Pozwana zamieszkała w w.w. lokalu i

podjęła kroki w celu wymeldowania powoda z podarowanego jej mieszkania, co skutkowało wydaniem przez organ administracyjny nieprawomocnej decyzji z dnia 13 lipca 2012 r. o wymeldowaniu powoda z tegoż lokalu.

Powód powyższe zachowanie pozwanej, uznał jako rażąco niewdzięczne wobec jego osoby, co skutkowało złożeniem przez powoda pozwanej pisemnego oświadczenia z dnia 26 kwietnia 2012 r. o odwołaniu darowizny. Pozwana w toku procesu przyznała, że otrzymała to oświadczenie.

Zgodnie treścią art. 900 k.c. odwołanie darowizny następuje przez oświadczenie złożone obdarowanemu na piśmie, jednakże do odwołania darowizny upoważnia darczyńcę jedynie rażąca niewdzięczność osoby obdarowanej. Jak wynika bowiem z treści przepisu art. 898 § 1 k.c. darczyńca może odwołać darowiznę nawet już wykonaną, jeżeli obdarowany dopuścił się względem niego rażącej niewdzięczności. O tym, czy doszło do rażącej niewdzięczności, decydują okoliczności konkretnej sprawy. Pod pojęcie rażącej niewdzięczności podpada tylko takie zachowanie obdarowanego, polegające na działaniu lub zaniechaniu skierowanym bezpośrednio lub nawet pośrednio przeciwko darczyńcy, które, oceniając rzecz rozsądnie, musi być uznane za wysoce niewłaściwe i krzywdzące darczyńcę. Wchodzi tutaj w grę przede wszystkim popełnienie przestępstwa przeciwko życiu, zdrowiu lub czci albo przeciwko majątkowi darczyńcy oraz o naruszenie przez obdarowanego spoczywających na nim obowiązków wynikających ze stosunków osobistych, w tym również rodzinnych, łączących go z darczyńcą, oraz obowiązku wdzięczności (vide : wyrok SN z 7 maja 2003 r., IV CKN 115/01, LEX nr 137593). Rażąca niewdzięczność musi cechować znaczne nasilenie złej woli skierowanej na wyrządzenie darczyńcy krzywdy lub szkody majątkowej. Czynami o rażącej niewdzięczności są: odmówienie pomocy w chorobie, odmowa pomocy osobom starszym, rozpowszechnianie uwłaczających informacji o darczyńcy, pobicia czy ciężkie znieważenia ( vide: B. Burian, Odwołanie darowizny jako sankcja rażącej niewdzięczności. Prace cywilistyczne, Acta UW, Prace Cywilistyczne, pod red. E. Gniewka (tom poświęcony pamięci Profesor Janiny Dąbrowy), Wrocław 1994, s. 13).

Znamion rażącej niewdzięczności nie wyczerpują, nie tylko czyny nieumyślne obdarowanego, ale także drobne czyny umyślne, jeżeli nie wykraczają one poza zwykłe konflikty rodzinne w określonym środowisku (por. wyrok SA w Szczecinie z 14 kwietnia 2005 r., I ACa 60/05, OSA 2006, z. 10, poz. 35). Nie uzasadnia odwołania darowizny również dopuszczenie się przez obdarowanego takich czynów, które w danych okolicznościach czy warunkach nie wykraczały poza zwykłe przypadki życiowych konfliktów (por. wyrok SN z 7 maja 1997 r., I CKN 117/97, LEX nr 137781).

Jak wykazało przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe, zachowania pozwanej wobec powoda, nie można zakwalifikować jako rażącej niewdzięczności. Przesłuchani w sprawie świadkowie ( D. P., D. I., I. T., R. W.) potwierdzili, że zachowanie pozwanej polegające na wymeldowaniu powoda z mieszkania będącego przedmiotem darowizny, spowodowało zerwanie kontaktów między stronami i osłabienie więzi rodzinnych, jednakże żaden ze świadków nie wskazał, by strony były w poważnym konflikcie. Żaden z świadków nie wskazał, aby zachowanie pozwanej wobec powoda cechowało znaczne nasilenie złej woli, aby było skierowane na wyrządzenie mu krzywdy lub szkody majątkowej. Na zachowanie takie nie wskazywał również sam powód, który jako podstawę rażącej niewdzięczności pozwanej, wskazywał jedynie fakt podjęcia przez nią kroków w celu wymeldowania go z przedmiotowego lokalu mieszkalnego.

Reasumując przewidziana przepisem art. 898 § 2 k.c. przesłanka niewdzięczności, w stopniu rażącym, ma kwalifikowany charakter, odnoszący się do zachowań, które oceniając rozsądnie, przy uwzględnieniu miernika obiektywnego i subiektywnego, muszą być uznane za wysoce niewłaściwe i krzywdzące darczyńcę, jak na przykład popełnienie przestępstwa przeciwko życiu lub zdrowiu, czci albo mieniu, ciężkie naruszenie obowiązków rodzinnych, naruszenie godności osobistej ze świadomością i w nieprzyjaznym zamiarze.

Wobec powyższego Sąd uznał, że zachowania pozwanej jako osoby obdarowanej, wskazanego przez powoda jako podstawa odwołania darowizny, nie można zakwalifikować jako zachowania rażąco niewdzięcznego wobec powoda, jako darczyńcy. Zatem złożone przez powoda pozwanej, oświadczenie o odwołaniu darowizny nie było skuteczne, tym samym powodowi nie przysługiwało roszczenie objęte pozwem w niniejszej sprawie.

Samo odwołanie darowizny wykonanej - do którego w niniejszej sprawie zdaniem Sądu nie doszło - nie realizuje skutku rzeczowego. Rażąca niewdzięczność ( o ile zachodzi) sama w sobie jest przesłanką dla wywołania jedynie skutków obligacyjnych. Dla osiągnięcia skutku rzeczowego darczyńca, który, odwołał darowiznę, powinien wystąpić z powództwem o zobowiązanie obdarowanego do złożenia oświadczenia woli o przeniesienie własności rzeczy z powrotem na darczyńcę. Prawomocne orzeczenie sądu stwierdzające obowiązek strony do złożenia oznaczonego oświadczenia woli zastępuje to oświadczenie (art. 64 k.c. oraz art. 1047 k.p.c.). Zatem skoro w przedmiotowej sprawie nie doszło do skutecznego odwołania darowizny, powodowi nie przysługiwało również roszczenie o zobowiązanie pozwanej do złożenia oświadczenia woli o przeniesienie własności lokalu mieszkalnego z powrotem na jego rzecz.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł, jak w sentencji wyroku.